

Total No. of Printed Pages: 2

SUBJECT CODE NO: - Z-1160
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV)
Examination March / April - 2023
Political Science - VII (Indian Government & Politics)

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use blue or black pen only.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
१. सर्व प्रश्न सोडवा.
२. फक्त निळ्या व काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतेही लक्षवेधक खुण व सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1

A) Fill in the blanks. (Attempt All)

05

1. Article _____ to _____ of the constitution discuss the structure and functioning of the Supreme Court.
2. There are _____ types of lists with respect to the powers of the Center and the states.
3. The number of National parties in India is _____.
4. Chapter _____ of the constitution provides for the composition and procedure of the Central Election Commission.
5. The Mandal Commission report was submitted by Bindeshwari Prasad Mandal to the President in _____.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- 1] राज्यघटनेच्या _____ ते _____ पर्यंत सर्वोच्च न्यायालयाची रचना आणि कार्यपद्धतीबद्दल चर्चा केलेली आहे.
- 2] केंद्र आणि राज्य यांच्या अधिकारासंदर्भात _____ प्रकारच्या सुची आहेत. (यादी)
- 3] भारतातील राष्ट्रीय स्तरावरील पक्षांची संख्या _____ आहे.
- 4] राज्यघटनेच्या _____ प्रकरणात केंद्रिय निवडणुक आयोगाच्या रचना, कार्य यांची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.
- 5] मंडल आयोगाचा अहवाल बिंदेश्वरी प्रसाद मंडल यांनी _____ साली राष्ट्रपतींना सुपूर्द केला.

B) Answer in a sentence (Attempt all)

05

1. When was the supreme Court established in India?
2. When was the National congress formed?
3. Who appoints the Central Election Commissioner?
4. What are the means of production of the state?
5. Mandal Commission was established during the tenure of which Prime Minister?

- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
१. भारतात सर्वोच्च न्यायालयाची स्थापना केव्हा झाली?
  २. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसची स्थापना कोणत्या साली झाली?
  ३. केंद्रिय निवडणुक आयोगाच्या मुख्य आयुक्ताची निवड कोणाकडून केली जाते?
  ४. राज्याच्या उत्पादनाची साधने किती प्रकारची असतात?
  ५. मंडल आयोगाची स्थापना कोणत्या पंतप्रधानांच्या कार्यकाळात झाली?

Q2 A) Explain concepts/terms/units/events. (any two) 10
(Word limitation 60 each answer.)

1. Judicial Activism.
2. Sarkaria Commission.
3. Elections and their malpractices,
4. Mandal Commission.

अ) संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(किमान शब्दमर्यादा ६० शब्द)

- 1] न्यायालयीन सक्रीयता.
- 2] सरकारीया आयोग.
- 3] निवडणुकीतील गैरप्रकार.
- 4] मंडल आयोग.

B) Attempt Answers in short. (any two) 10
(Word limitation 60 for each answer.)

1. Explain the drawbacks of Judicial Activism.
2. Define pressure group and explain its types.
3. Explain the formation of language wise regional structure.
4. Explain the concept of welfare state.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- 1] न्यायालयीन सक्रीयतेचे दोष सांगा.
- 2] दबाव गटाची व्याख्या सांगुन त्याचे प्रकार विषद करा.
- 3] भाषावार प्रांतरचनेची निर्मिती स्पष्ट करा.
- 4] कल्याणकारी राज्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

Q3 Answer in details. (any one.) 20
(word limitation 200 words)

1. Explain the difference between a political party and a pressure group.
2. Explain PIL in details.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(शब्दमर्यादा किमान 200 शब्द)

- 1] राजकीय पक्ष आणि दबाव गट यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.
- 2] जनहीत याचिकेचे सविस्तर विवेचन करा.